

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Wat een stof om te danken

1 Thess. 5:18a

Dankt God in alles

't Zou mij niet verbazen wanneer u teleurgesteld bent. 't Is weldra biddag, en dan gaat het over bidden en niet over danken. Echter Gods Woord leert ons dat bidden altijd gepaard dient te gaan met danken. Onze noden zijn veel. Daarom de biddag. Maar we hebben ook zoveel, en daarom tegelijkertijd danken. Wie het slechts bij bidden zou willen laten, krijgt dus nu tegenwicht. Als het gaat over danken dan denk ik niet aan de farizeeër, die alleen maar te danken had. 't Gaat niet over danken waarbij de mens centraal staat. In onze tekst staat God alleen centraal. Dit danken noem ik begonnen hemel. U weet toch dat in de hemel niet meer gebeden wordt? Al de engelen en al de gezaligden zijn daar bezig met de dankzegging, en dat tot in alle eeuwigheid, vóór de troon van God en vóór het Lam. Dus wie hier leert danken, krijgt een voorsmaak van de hemel. O zeker – 't is hier een begin. Echter dat begin profeteert de volkomenheid. Straks het danklied zonder afbreking, zonder enige dissonant, nooit meer dankeloos, nooit meer moeten wegschillen achter de dankende Hogepriester. U krijgt een vraag. Deze: weet u van onderlinge samenhang tussen zelfkennis en danken? Is zelfkennis gering dan hebt u weinig stof om te danken. Hoe meer u uzelf leert kennen destemee wordt het danken. Wanneer u leert verstaan dat u tegen al de geboden Gods zwaar gezondigd hebt, en geen daarvan gehouden, en nog steeds tot alle boosheid geneigd ben, och lieve mens, dan wordt zelfs het kleinste groot. Wat wordt het dan een wonder dat ik 's morgens weer wakker mag worden. De Heere geeft mij een nieu-

we dag. Dan is er al de verwondering, het danklied: "'s Heeren goedheid kent geen palen." Als ik aan de tafel mag zitten, o wat een zorgende liefde! Ik denk aan de kleding, aan mijn huis, aan mijn gezondheid, aan mijn werk. O wat overlaadt de Heere dag aan dag met Zijne gunstbewijzen! Wat is Zijn goedheid hemelhoog!

Ik moet zeer beschaamd worden vanwege mijn dankeloosheid. Hoe als vanzelfsprekend kan ik de dingen aanvaarden. Doch als ik op mijn plaats ben, als ik besef en beleef mijn onwaardigheid, mijn rechteloosheid, dan wordt zelfs het koekje bij de thee en het ene stukje brood oorzaak om Gode een danklied te zingen.

Ik zeg -: God danken, God loven en prijzen, God grootmaken is een verplichting. Nietwaar – er staat in de tekst: "dankt God". 't Is een bevel, en daarom uw roeping om dat te doen. Maar niet alleen dat. 't Is ook een verrukkelijke bezigheid. Hoe hadden Adam en Eva er vóór de val zin in. Danken dat is de hemel op aarde.

Danken – het kan ook niet anders. Want alles is uit God en door God en daarom tot God. Het grote scheppingsdoel van het pronkstuk van de schepping zal door God weer bereikt worden. Hier is de vrucht van herschepping en herstelling. Het werk van de Heilige Geest. Elk kind van God gaat erin delen. Onmiskkenbaar!

In uw leven kunnen de tegenspoeden veel zijn. Geknakte gezondheid, verdriet over kinderen of het geen kinderen hebben, missen van een geliefde. Och wat een ellende heeft de zondeval al niet teweeggebracht. Zittend in de ellende kunt u zeggen: "ik heb niets te danken". Doch ik dacht zo dat de Heere alle kwaad dat Hij mij toeschikt

in dit jammerdal mij ten beste keert. O ik kan God zo beschuldigen, ik kan Hem zo wantrouwen. Hoe kan ik aanbotsen tegen Gods beleid. Hoe kunnen de waaroms naar boven stijgen. Toch – de Heere doet alles naar Zijn grote wijsheid om mij eeuwig zalig te maken. Misschien zijn er die momenten dat u mag zien die wijsheid van Hem in het zenden van tegenspoed of in het onthouden van begeerde dingen. Momenten dat u Hem stamelend dankt, omdat u mocht zien dat de dingen niet tegen u waren, maar juist voor u. Dit is zeker – straks zal elk kind van de Heere zien dat er niets aan kon ontbreken. Wat een stof voor het danklied zal er zijn! Ik ga verder. De Heilige Geest legt de zonde en de schuld open. Hij doet verstaan mijn verdorvenheid, mijn onreinheid, mijn vijandschap tegen God, en tegen Christus, en tegen genade. Neen – dat valt niet mee. 't Is echter Gods weg opdat u tot Christus leert vluchten, om bij het kruis uit te komen, om op Golgotha te staan, en om tot Hem aan het kruis op te zien. O die liefde-ogen, o die liefdestem: "Ik voor u". Wel – zou er geen verwondering, geen aanbidding, geen dankzegging zijn? Hij in de plaats gaan staan van zo één en voor zo één. Proevend en smakend die onuitsprekelijke liefde zou dan het loflied niet oprijzen?

Nog verder. Neen – daar begint het niet mee, maar 't is wel een sluitstuk: de verkiezing. Hij heeft in Christus Jezus reeds van eeuwigheid lief. Liefde niet op grond van iets van mij. Hoe zou ik dan ooit zalig kunnen worden! Doch liefde op grond van welbehagen. Hier sta ik aan de grenzen van mijn spreken. Ik kan daar niet bij. Er blijft over de aanbidding. Stamelend zing ik het danklied: "Komt, maakt God met mij groot, de nooit volprezen Naam van Hem." Moet ik nog spreken over Gods Verbondstrouw, over Hem Die trouwe houdt tot in eeuwigheid? Moet ik nog spreken over de biddende Hogepriester? Och – waar is het einde.

Wat een stof is er om de Heere te danken! 't Is echt een kenmerk van genade: de innige begeerte om God groot te maken. Hoe klein of hoe groot Gods kinderen ook zijn, 't is enerlei. Het leeft op de bodem van het hart. Hier is het werk van de Geest Die Christus verwierf. Die Geest heeft als doel de verheerlijking van Christus, en Christus heeft als doel de verheerlijking van Zijn Vader.

Dankt God – dankt God in alles. Vergeet nooit een van Zijn weldadigheden.

Biddag – ja zeker. Wat is het nodig. Alles verbeurd, alles verzondigd. Als God met Zijn oordelen zou komen over Nederland, over de kerk, over mij, 't zou recht zijn. Daarom biddag. Doch niet zonder danken. Wat hebt gij dat gij niet ontvangen hebt?

Hebben de goedertierenheden van de Heere uw hart nog niet stukgebroken? Leeft u nog onbekeerd verder? Hebt u

nog nooit de Heere leren danken? Bent u nog vreemdeling van God, van Christus, van genade? Wel – wat een stof hebt u om ernstig het aangezicht van de Heere te zoeken. Bid en u zult ontvangen. Dan wordt ook u een zanger vóór Gods troon en vóór het Lam. Wat een stof is er hier reeds om de Heere te danken! Straks is er eeuwig stof om dat te doen.

ds. P. Zonneveld

Van de administratie

In de afgelopen twee weken hebben we weer van veel abonnees het abonnementsgeld en een eventuele gift ontvangen. Wij kregen in totaal fl. 11745,- aan giften, terwijl voor de reformatische school in Dundas fl. 50,- werd ontvangen.

Voor alle ontvangen giften, groot en klein, willen wij u langs deze weg hartelijk dankzeggen.

Daarnaast mochten wij nog vier nieuwe abonnees verwelkomen.

Met vriendelijke groeten,

P.J. Boers

Van de redactie

Inhoud.

In dit nummer van ons blad plaatsen we een meditatie van ds. P. van Zonneveld over 1 Thess. 5: 18a. Verder vervolgartikelen en een artikel van ds. L.W. van der Meij "Dominee voor het leven" naar aanleiding van een tijdschrift waarin een onderzoek werd gedaan onder 110 predikanten binnen de SoW-kerken, een artikel van ds. P. van Zonneveld over de Euro

en een artikel van ds. M. van der Sluys over de Statenvertaling.

Ontmoetingsdag.

We willen u nogmaals de datum voor-geven van onze volgende ontmoetingsdag. Deze zal gehouden worden D.V. zaterdag 21 april in het kerkgebouw van de Chr. Geref. Kerk te Werkendam.

Biddag voor gewas en arbeid.

De jaarlijkse biddag is weer aanstaande. Het kan bekend zijn dat de biddag in het verleden tegelijkertijd een boetedag was. Wanneer we zien hoe de situatie in ons vaderland is, is er veel oorzaak om een bede- en boetedag te houden. Op de prediking van Jona te Nineve werd er door de koning opgeroepen tot vasten, sterk roepen tot God en een iegelijk werd opgeroepen zich te bekeren van zijn boze weg. Wat zou het groot zijn als in ons al dieper wegzinkende vaderland van regeringswege zo'n oproep zou uitgaan. Te Nineve werd ondervonden dat God genadig, barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid is, en berouw hebbende over het kwaad. De Heere werke in ons vaderland een terugkeer tot Zijn Woord en Wet. Anders hebben we te vrezen voor Zijn rechtvaardige oordelen.

Verschijningsdatum volgende nummer.

Het volgende nummer zal D.V. 15 maart verschijnen. Zouden de scribenten ervoor willen zorgen dat de copy donderdag 8 maart in ons bezit is? Bij voorbaat hartelijk dank voor de medewerking.

AvH.

Levenshouding

Welk een verandering kwam er in het volksleven. Uitbundige vreugde was er. Die vreugde was ontstaan door het getuigenis van de levieten: deze dag is de Heere uw God heilig; bedrijft dan geen rouw en weent niet. In de vereiste stemming werd het loofhuttenfeest gevierd. Zeven dagen lang. Welk een blijdschap kende men. Het was een goede tijd. Maar na de zevende dag verdween de vreugde. Het volk was weer bijeengekomen. Waarschijnlijk op dezelfde plaats als voorheen namelijk op het plein bij de waterpoort. Het was aan de kleding, de houding te zien, dat men bedroefd was. Men was samen om boetedoening, om belijde-

nis van zonde en schuld te doen. Zo voor het oog was er niets bijzonders gebeurd wat tot boetvaardigheid moest leiden echter de wet des Heeren is er. Die wet heeft betrekking op heel het leven. Op woorden, daden en gedachten. Het innerlijke valt er niet buiten. De wet spreekt van wat geboden en verboden is. Van tijdgebondenheid is er geen sprake.

Laten we dit menen. Gods wet is eeuwig. Door het werk van de Heere Jezus is de wet niet afgeschaft. Hij heeft gezegd: Ik ben niet gekomen om de wet te ontbinden, maar om die te vervullen. De eis en de straf van de wet blijven staan. Laten we niet gering

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 020-8739933

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,75 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

denken over het zeer ernstige woord: vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen. Nu is de uitdrukking bekend: zien in de spiegel van Gods wet. In een spiegel zien we ons gezicht. Hoe wij er uitzien. Geplaatst voor de spiegel van 's Heeren wet zien we onze werkelijkheid. We verstaan, zo ziet de Heere ons. Misvormd door duizend zonden. Het gezegde is niet te sterk: melaats van de hoofdschedel tot de voetzool toe geheel onrein. Verdient het oordeel des Heeren. Door zelfkennis wordt dit beaamd en van harte. De overtuiging, gewerkt door 's Heeren Geest grijpt ons aan en brengt ons verder in de diepte, wanneer het zondigen tegen een goeddoend Heere wordt verstaan. Zijn goedheid is groot en Zijn zegeningen zijn veel. Elke dag weer opnieuw. Het verwekt ook droefheid daar er geen beantwoording is aan de wil van de Heere. Immers de Heere heeft daar recht op en is het waard. Van dit alles was het volk bij de waterpoort geen vreemdeling. Wat gezien werd al in de vroege morgen was geen vertoning, maar uiting van wat hen beheerste. Hun vasten, dragend een rouwkleed en het hebben van stof op het hoofd spraken van getroffen zijn door wat de wet van de Heere hen voorhield. Terecht zegt een schriftverklaarder: de aanwezigen hadden zich daardoor zoveel mogelijk gelijk gemaakt aan doden en spraken uit dood te zijn door misdaden en zonden. Dit is geen krasse taal, maar naar de Schrift. De verschijning van personen was soms verschillend, maar hun houding gelijk. Denk aan de tollenaar. Hoe tekent de Heere ons. De Heere was voor hem de rechtvaardige, heilige Heere. Hij durfde de ogen niet op te slaan naar de hemel. In zelfveroordeeling moest hij zichzelf op de borst slaan. Twee zaken leefden voor hem. De levende God en hij de zondaar. Hij was van beroep tollenaar, maar voor de Heere zondaar. En dat niet één van de velen, maar de grootste. Niemand stond voor, achter of naast hem. Wordt dit beleefd dan is de Heere geen begrip en de zonde niet maar een dogma. Bij buigen voor het recht van de Heere is er de roep om genade. Genade die vergeeft, verzoent, herstelt. Vrede geeft tot in eeuwigheid. Bij alle overeenkomsten die we ontdekken in de Heilige Schrift, zien we hoe de levens-trekken zijn van het geestelijke leven. Een levenshouding die wij zullen moeten kennen, zal het wel met ons

zijn. In dit berband is de prediking ook van grote betekenis. Immers de Heere werkt door Woord en Geest. Het bevindelijke element mag niet ontbreken. Echter dient onthouden en betracht te worden, dat het bevindelijke onderwijzend moet zijn. Onderwijs is onmisbaar voor het geloofsleven. Wie geestelijk leven zoekt, of kent heeft daaraan behoefte. De prediker dient serieus te werk te gaan, want hij moet leidsman en herder zijn. Wee de verkondiger die zich bezighoudt met algemeenheden of betreden paadjes. Hij is de naam van verkondiger niet waard. Oud-vaders becritisieren of vereren is beide mis. Men moet ook goed beseffen, dat men zelf een ziel heeft en aan de domineesziel gaat de Heere niet voorbij. Gods knechten zullen leven in eeuwigheid, maar er is geen domineeshemel. Het uit genade zalig worden en straks volkomen, moet geleerd worden. Daarom is het spreken over of er uit een groot verschil. Het leven van 's Heeren dienaren ons beschreven in de Heilige Schrift is voor alle voorgangers een spiegel. Wanneer dat meer beseft werd zou er minder van de toren geblazen worden of belerend opgetreden.

In Nehemia 9 lezen we nog meer. Men ging zich afscheiden van alle vreemdelingen. Dit geschiedde niet vanuit het motief: wij zijn beter dan jullie, maar uit het besef: Israël heeft een eigen geschiedenis. Een historie die gekomen is door de leiding van de Heere. Zijn wil beoogde het alleen wonen. Geen inlating en vermenging met de volkeren. Beide waren levensgevaarlijk. Invloed zou niet uitblijven. Het levenspatroon van de wereld zou blijken met veel gevolgen. We kunnen het lezen. Daar dient ook vandaag aan gedacht en voor gewaakt te worden. Ik vrees zelfs dat we verder zijn dan we

denken. De secularisatie houdt niet stil bij bepaalde zaken. Het is zeer goed wanneer gehouden wordt aan een levensstijl, die past bij ons kerkelijk leven, zoals kleding e.d. Maar gaan we ook na hoe het is met onze levensinstelling, onze geldbesteding? Onze inkomsten en uitgaven zijn de Heere bekend. Rekenschap afleggen van ons doen en laten is er en ontgaat ons niet. Immers we zijn rentmeesters. En dat begint niet wanneer we de 55 gepasseerd zijn, maar reeds vroeg. We kunnen ook in vakjes leven en daarmee tevreden zijn. Zo op zondag, zo in huis, zo buitenshuis. Het is erg wanneer de wereld zegt of denkt: men leeft kerkelijk, maar dan heb je het ook gehad. Wel geen televisie, maar eigen visie op levenszaken. Wanneer dit het geval is, dan kunnen jongeren een eigen koers gaan bepalen. Dit gebeurt ook wanneer het moderne levensgevoel een stempel gaat zetten op het leven en het erge is wanneer het ingepast wordt in de Schrift en zo acceptabel wordt gemaakt. Van aanpassen wisten de gelovigen die wij in de Schrift aantreffen niet. Overduidelijk wordt hun godvrezend leven beschreven. Het ware christen-zijn straalde. Na inkeer kwam het bij afgedwaalden terug. In de wereld, maar anders dan de wereld. Staan in de wereld en begaan met de wereld. Meelevend met hun volk en geen afschrijving van het verleden. Bijzonder horen we dit in getuigenissen en gebeden. Het volk te Jeruzalem kende dit ook. Het heden en het verleden werd gebracht bij de Heere. Het 'wij en onze vaderen' was hun niet vreemd. Wat is er toch veel te leren en te kennen. De Geest van de Heere werke in ons allen, zodat ook onze levenshouding naar de Schrift is.

ds. M.C. Tanis

Dominee voor het leven?

Een tijdschrift voor predikanten, met de Hebreeuwse naam "Michsjoi" (struikelblok) deed een onderzoek onder 110 dienstdoende predikanten binnen de SoW-kerken; Nederlands Hervormde, Gereformeerde en Lutherse pastores, die zoals u langzamerhand wel weet, Samen op Weg zijn om één grote protestantse kerk in Nederland te vormen. Veel (SoW)predikanten zitten blijkbaar niet echt lekker in hun vel. De uitslag van de enquête werd gepresenteerd onder de kop: "Predikant, voor even of voor het leven."

U voelt het al. De vraag is: Moet je altijd dominee blijven of mag een predikant ook wel eens uitzien naar een andere "baan"? Want het is duidelijk, dat er in Nederlandse pastorieën heel wat problemen zijn.

De dominee heeft evenals de dokter en de notaris niet meer de status, die hij in het verleden had. De zeer geleerde heren spraken deftig en dus niet te vlug. Zij liepen niet maar schreden door de straat en droegen hun glimmende hoge hoed. Ze kregen veel cadeautjes en de mensen namen met

een lichte buiging hun pet voor hen af. Ja, veel dominees lieten zich door de gemeente heerlijk verwennen en vonden zichzelf in de regel niet onbelangrijk. Dat is nu in veel gevallen over. De mensen hebben ontdekt dat de dominee ook maar een gewoon mens is, die hoe hoog hij staat, heel diep kan vallen. Dat draagt aan zijn populariteit natuurlijk niet bij. De schaal is nu naar de andere kant doorgeslagen.

Dominees krijgen in de krant en op de TV ongenadig de wind van voren en worden nauwelijks meer voor vol aanzien. Dat is uiteraard niet aantrekkelijk. Hoelang houdt hij dat vol?

Tegelijkertijd zien veel predikanten hun gemeente en het bredere kerkelijke leven afbrokkelen. Vooral jongeren houden het voor gezien. Ze gaan de wereld in. Als zij in de spiegel kijken, zien ze niet meer dat ze een gedoopt voorhoofd hebben. Leve de lol. Laat ons eten, drinken en vrolijk zijn, want morgen sterven wij. Hoe houd je dat als predikant nog tegen?

Een dominee is nooit klaar. In mijn vorige gemeente, Alphen aan den Rijn, zei de oudste ouderling, onze geliefde broeder Joh. van der Lee, die zeer ijverig was in de dienst van God, meermalen tegen mij: "ik word niet moe van wat ik doe, maar van wat ik niet doe". Nooit klaar. Altijd tekort. Overall schuld. De dominee wordt geslingerd. Hij krijgt allerlei "adviezen" vanuit de gemeente. Het gemeentelid-met-de-oogkleppen-voor weet precies wat hij moet doen. Hij zou eens wat meer moeten studeren en ook wat meer aan het pastoraat moeten doen. Hij zou eens wat meer bij de zieken moeten komen en wat meer bij de bejaarden en wat meer aan de jeugd moeten doen en wat meer..... Hij doet gewoon altijd te weinig. En als die dominee dan ook nog een geweten heeft en een gevoelig hart, dan kunt u zich wel voorstellen dat hij het niet breed heeft in deze 21ste eeuw.

De dominee moet het liefst topprestaties leveren. Hij moet zich kunnen meten met college X die het zo goed, zo mooi kan zeggen. Want die heeft "gaven". Als de eigen dominee geen gaven heeft, zoals Paulus bijvoorbeeld, wiens rede verachtelijk was, dan wordt hij door menigeen afgeschreven. Niet door Gods volk, want dat zucht voor hem. De gemeente stelt hoge eisen. Hoe minder liefde, hoe hoger de lat wordt gelegd. Van de vermaning van de Heere Jezus: "Weest dan barmhartig, gelijk uw Vader barmhartig is", schijnt men nooit gehoord te

hebben. En als de dominee bovendien jarenlang op een beroep zit te wachten, dan wordt het natuurlijk helemaal pijnlijk. Op de grafsteen van een predikant stond eens te lezen: Hij ging heen, zonder begeerd te zijn. Wat een verdriet voor hem, voor zijn vrouw en voor zijn kinderen.

De kerkelijke wereld is echt altijd zo lief niet.

En dan slaat ook nog eens de vermoeidheid toe. De predikant brandt op. Hij wordt een soort "rokende vlaswiek". Meer rook dan vuur en licht. Waar doet hij het allemaal nog voor?

Kan hij niet beter iets anders gaan doen? Maar wie wil hem nog hebben, als hij in een midlifecrisis verkeert? Dan is zijn laatste uur geslagen. Met de computer kan hij niet eens omgaan. Wie wil een "oude man" van 45 jaar nog omscholen? Dus denkt de dominee, met een diepe zucht: "het is met

mij gebeurd". Moet deze ongemotiveerde herder en leraar nog doorgaan? Dat is de vraag die veel predikanten, gelukkig niet alle, dag en nacht achtervolgt. Moet hij een gemeente leiden, die in veel opzichten in een geloofscrisis verkeert? Veel gemeenteleden zijn onzeker. Niet gegrepen door het Evangelie. Onbekeerd. Onervaren in de Schriften. Een speelbal van de publieke opinie. Onder invloed van TV en Internet, die dagelijks de menselijke nieuwsgierigheid bevredigen. Maar laat de dominee dan eens wat flinker zijn. Waarom kan hij hen dan niet wat meer inspireren? Enzovoort. Dus vandaar de vraag: "Predikant voor even of voor het leven?" Wat zegt u? Arme dominee? Wat mij betreft voor het leven!

Wordt vervolgd.

Ds. L.W. van der Meij

Wordt de Euro van ons allemaal? (1)

We gaan eerst ver terug in de wereldgeschiedenis. Nebukadnezar heeft gedroomd. 't Was in het tweede regeringsjaar van de koning van Babel, in het jaar 603 vóór Christus. Het feit van de droom herinnert hij zich; de inhoud ervan niet. Hij ontbiedt mannen die naar zijn inzicht wijsheid van de goden hebben verkregen. Maar helaas – zij kunnen niet de droom zelf en ook niet de betekenis ervan zeggen. Zelfs niet toen ze bedreigd werden met de dood. Zij waren niet bij machte hun koning tevreden te stellen.

U weet – Daniël door zijn God, de enige, ware God heeft de droom genoemd en de betekenis ervan gegeven. Ontroerend is Daniëls dankgebed: "Ik dank en ik loof U, o God mijner vaders! Omdat Gij mij wijsheid en kracht gegeven hebt, en mij nu bekend gemaakt hebt, wat wij van U verzocht hebben, want Gij hebt ons des konings zaak bekend gemaakt"(Daniël 2:20-23).

Nebukadnezar heeft in zijn droom een beeld gezien. Het hoofd van dat beeld was van goud; zijn borst en zijn armen van zilver; zijn buik en zijn dijen van koper; zijn scheenbenen van ijzer; zijn voeten deels van ijzer en deels van leem. De verklaring ervan wordt door Daniël gegeven. Hij zegt tegen Nebukadnezar: "Gij zijt dat gouden hoofd". Nebukadnezar is de stichter van Babels wereldheerschappij. Hij is de vertegenwoordiger van het eerste wereldrijk. Daarom wordt hij het gou-

den hoofd genoemd. Babylon is een van de zeven wereldwonderen; en Jesaja (13:19) noemt Babel de hoofdstad "het sieraad der koninkrijken".

't Is bekend dat Nebukadnezar de roede in Gods hand was om Israël te tuchtigen. Israël afgevoerd naar Babel. De tempel, Jeruzalem in het jaar 586 vóór Christus verwoest. Evenwel – Gods wraak zou Babel treffen. De profetieën van Jesaja en Jeremia zouden vervuld worden. "Alzo zal Babel, het sieraad der koninkrijken, de heerlijkheid, de hovaardij der Chaldeeën zijn gelijk God Sodom en Gomorra omgekeerd heeft". "En Babel zal worden tot steenhopen, een woning der draken, een ontzetting, en aanfluiting, dat er geen inwoner zij".

Het gouden hoofd werd door een steen totaal vermorzeld. Daniëls verklaring van Nebukadnezars droom geeft dus de ondergang van het eerste wereldrijk aan. De droom spreekt van een tweede wereldrijk. "Na u zal een ander koninkrijk opstaan, lager dan het uwe". Dit rijk wordt gesymboliseerd door de borst en de armen die van zilver zijn. we denken aan het Medische Rijk. In Jesaja 21:2 lezen we: "Trek op, o Elam! Beleger ze, o Medië! Ik heb al hare zuchting doen ophouden". En Jeremia bevestigt dat met de volgende woorden: "De Heere heeft de geest der koningen van Medië opgewekt, want Zijn voornemen is tegen Babel, dat Hij haar verderve; want dit is de wraak des Heeren, de wraak Zijns tempels".

Kores was de eigenlijke stichter van het Medisch-Perzische wereldrijk. Hij wordt genoemd de gezalfde des Heeren. Hij gaf de Joden toestemming om terug te keren en om te tempel en de stad te herbouwen. Evenwel – Daniël heeft het gezien, gehoord van zijn God: ook dit machtige wereldrijk zou wankelen en verbroken worden.

Na het tweede komt het derde wereldrijk. Het wordt voorgesteld door de buik en de dijen van het beeld, die van koper zijn. Hier denken we aan het Griekse rijk. Alexander de Grote maakte een eind aan het Perzische rijk. In het jaar 331 vóór Christus versloeg hij Darius. Alexander werd als een god vereerd. Echter – op 33-jarige leeftijd moest hij al verschijnen voor de hoogste God, zijn Rechter.

De betekenis van het derde wereldrijk is groot. Overal werd Grieks gesproken. 't Was wereldtaal geworden.

Daarom werd het Nieuwe Testament in het Grieks geschreven en het Oude Testament in het Grieks vertaald. Het Woord is gebleven, maar ook aan het Griekse rijk is een einde gekomen. Daniël heeft eveneens door zijn God gezien dat de droom van Nebukadnezar ook de ondergang van het derde wereldrijk inhield.

In het op een na laatste deel van de droom gaat het over het vierde wereldrijk dat gesymboliseerd wordt door het deel van het beeld van de knieën tot de enkelen. Dat vierde wereldrijk is van ijzer. Daardoor wordt aangegeven de hardheid van dit wereldrijk. Dat rijk zou alles "vermalen en verbreken". Het zou zijn de grote verwoester. We denken hier aan het Romeinse rijk. De verwoesting zou ook over Judea en Jeruzalem komen. Heeft Daniël niet geprofeteerd van de gruwel der verwoesting? En heeft ook de Heere Jezus daarover niet gesproken? Hier denken we aan het jaar 70, toen de veldheer Titus Jeruzalem innam en verwoestte. Ieder vergeve mij mijn uitwijding. Ik kan het echter niet laten. Hoe is toch de wereldgeschiedenis onderworpen aan de heilsgeschiedenis! U kent het begin van Lukas 2. De naam van keizer Augustus leest u in het geboorteberecht van de Koning der koningen. Keizer Augustus werd genoemd divus Augustus, de goddelijke Augustus. Hij liet zich vereren als een god, en hij werd genoemd de soter, de heiland van de wereld. Heel de bekende wereld was door hem onderworpen. We kunnen zeggen: hoe is het mogelijk geweest dat God op het hoogtepunt van de macht van de Romeinse keizer

Zijn Zoon als hulpeloos Kind neerlegde in een krib. Evenwel – toen de scep-ter uit de verstijfde hand van Augustus viel ging Jezus Christus als de Koning zitten op Zijn troon. Ziet u het, dat God heerst als Opperreer?!

Daniël heeft ook de ondergang van het

Romeinse rijk gezien. Zoveel eeuwen daarvoor zag Daniël reeds dat ook dit machtige rijk, dit ijzeren rijk vermord zou worden.

Wordt vervolgd.

Ds. v. Z.

Waarom de Statenvertaling?

Geen profetie der Schrift is van eigen uitlegging. Want de profetie is voortdurend niet voortgebracht door de wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods van den Heilige Geest gedreven zijnde, hebben [ze] gesproken.

2 Petr. 1:19vv

In 2004 wil het Nederlandse Bijbelgenootschap met het Rooms Katholieke Bijbelgenootschap een nieuwe oecumenische Bijbelvertaling op de markt brengen die 'brontekstgetrouw en doeltaalgericht' is. Het werk is momenteel volop in uitvoering met ongeveer 100 personen.

Is het nodig om zoveel geld en energie te besteden aan opnieuw een 'boeiende en bruikbare' Nederlandse vertaling, terwijl er nog zoveel zijn in deze wereld die nog niet een klein fragment van de Bijbel in hun eigen taal hebben?

Vertalingen

Maarten Luther heeft op de Rijksdag te Worms voor keizer Karel V zijn geloof beleden met een beroep op de Schriften. Hij had de Bijbel in het klooster ontdekt en leren kennen in de Latijnse kerkelijke vertaling.

Op zijn terugreis wordt hij door vrienden 'ontvoerd' en verblijft hij een poosje in cognito op de Wartburg. Zonder veel studieboeken of naslagwerken heeft Luther tijdens zijn ballingschap in 1521 het Nieuwe Testament vrij in het Duits vertaald. Na zijn terugkeer naar Wittenberg werkt hij aan de vertaling van het Oude Testament die in 1539 verschijnt. Marnix van St. Aldegonde zegt daar later van: 'Onder al de vertalingen die bestaan, is er geen zo ver verwijderd van de Hebreeuwse waarheid als die van Luther. Uit deze gebrekkige Duitse overzetting is onze nog gebrekkigere Nederlandse voortgekomen.' De kerk van de Reformatie in Nederland verkeert gedurende het bestand in de 80-jarige oorlog in de gelegenheid om aan een getrouwe Bijbelvertaling te werken. De Generale Synode van Dordrecht 1618/19 had op last van de

Staten Generaal daartoe de opdracht gegeven en de financiën beschikbaar gesteld.

Criteria

Er waren drie richtlijnen opgesteld, waar de vertaling aan moest voldoen:

1e De vertalers zouden zich eerbiedig aan de oorspronkelijke tekst moeten houden. Indien het ook maar enigszins mogelijk was, moesten zij de volgorde van de Hebreeuwse en Griekse woorden aanhouden en de betekenis zo letterlijk mogelijk weergeven.

2e Indien terwille van de duidelijkheid in het Nederlands woorden moesten worden ingevoegd, die niet in de oorspronkelijke taal stonden, moesten deze woorden met kleinere letters worden gedrukt en tussen haken worden gezet [zie Ef. 2:1].

3e De vertalers moesten korte kanttekeningen aan de tekst toevoegen, waarin een toelichting zou worden gegeven op moeilijk verklaarbare plaatsen. Deze verklaringen mochten niet van leerstellige (dogmatische), maar slechts van uitleggende (exegetische) aard zijn.

Vertalers

Gezocht is naar geleerde en godvruchtige Bijbelkenners. Op de Synode zijn zes personen aangewezen als vertalers en drie als revisoren. O.a. de voorzitter prof. Johannes Bogerman van Leeuwarden was vertaler van het OT. Vanaf zijn 42e jaar tot zijn sterven, gaf hij leiding aan de Bijbelvertaling. Onafgebroken heeft hij zeven jaren van zijn leven dag en nacht aan de vertaling gearbeid. Het nazien op fouten en het drukken kostte nog eens vijf jaren. Revisor was o.a. Jacobus Revius te Deventer. Grondig werd gelet of de zin van de Heilige Schrift juist was weergegeven. Opmerkingen over stijl en taalfouten mochten ook gemaakt worden. In augustus 1635 kwam het werk klaar. In 1637 werd het eerste gedrukte exemplaar aangeboden.

Zelfs de Arminiaanse tegenstanders moesten toegeven dat het de beste vertaling was die ooit verschenen was.

Verouderd?

In 1999 gaf de RK bisschop Bär als zijn mening over de Statenbijbel: "Als het om taal gaat, is er geen mooiere dan die, welke vervaardigd is op last van de Hoogmogende heren der Staten-Generaal, in de zeventiende eeuw. (...) Een taal die vraagt om herlezen te worden, die zijn geheim niet makkelijk prijsgeeft, maar die er zeer goed in slaagt om eerbied op te roepen voor Gods handelen met mensen. Deze manier van omgaan met schepselen is heilig, en daarom vraagt de taal die dat handelen beschrijft om een heel eigen kwaliteit. (...) Een ander argument in het voordeel van de Statenvertaling ligt voor mij in de omstandigheid dat vele generaties voor ons deze tekst hebben gekend en bemind. Niet omdat het per definitie goed is, maar wel degelijk omdat eeuwenlang gebruik de dingen, ook de taal, zuivert en zelfs heiligt. Bovendien is het hebben van een tekst voor allen zeer samenbindend. Het feit dat er momenteel zoveel verschillende vertalingen zijn, heeft die eenheid niet bevorderd."

Bijbelgebruik

Om de Bijbel te vertalen en te verstaan hebben we de verlichting van de Heilige Geest nodig. Daar mag om gebeden worden. Ds. Bogerman bad o.a.: 'Wij zijn Uw knechten, tot dit Uw werk door U geroepen, in Uw naam bijeengekomen. Van U alleen zijn wij in dit werk geheel afhankelijk. Zult Gij zovele harten, die op U vertrouwen, tot U opzien en Uw hulp in Uw eigen zaak afsmeken, teleurstellen en verlaten? Neen, Heere, dat zult Gij niet doen.' (...) 'Open de ogen van ons verstand, ontsteek het licht van de zaligmakende kennis in ons, en leid ons in Uw waarheid, opdat wij aanschouwen de wonderen van Uw wet.'

Beoordelingen

Omdat het voor de meesten van ons niet doenlijk is de nieuwere Bijbelvertalingen op betrouwbaarheid te beoordelen is het goed om na te lezen wat er in de verschillende publicaties over geschreven wordt. Er zijn op enkele punten verduidelijkingen.

Maar alle veranderingen zijn nog geen verbeteringen.

Het NBG geeft in het kwartaalblad *Met Andere Woorden* de mening van verschillende lezers weer over de Nieuwe Bijbel Vertaling (NBV): 'Met veel plezier!' 'De vertaling is gemakkelijk en het is een genoegen om

ernaar te luisteren.' 'Mijn vrouw ergerde zich bij het luisteren nogal eens aan Paulus.' 'Pakkende openingszinnen'. Veel waarderende woorden worden geschreven over de stijl en taalgebruik.

Bij de voorstanders zijn ook kritische opmerkingen: 'Het Grieks kent ons beleefde 'u' niet en zou het geen aanbeveling verdienen overal 'je' en 'julie' te zeggen?' 'Willens en wetens worden bepaalde woorden weggelaten.'

De keus van de vertaling van verschillende woorden vindt niet altijd waardering. Het zou teveel in details gaan voeren om vele voorbeelden te noemen. Voorzichtig wordt gevraagd en gesteld of 'de hoorders en lezers hier en daar toch niet op het verkeerde been worden gezet.' 'Het kan nog beter.' Er worden voorbeelden genoemd van toevoegingen, die niet in de oorspronkelijke Bijbeltekst staan. De voorstanders hebben niet alleen veel lof maar ook bezwaren. Men wijst op onduidelijkheden, niet consistentie, vervlakking, anachronisme.

Er is bij het NBG ook een plaatsje ingeruimd voor kritische opmerkingen. Ds. J. Veenendaal wees op de andere boekrollen die gebruikt worden. Bijbelvertalen is allereerst de taak en opdracht van de kerk, niet van taalgeleerden van een Bijbelgenootschap. In de huidige Bijbelcritische wetenschap worden andere theologische beslissingen genomen dan de Reformatie beoogde. Dat komt niet alleen uit in de keus van het vertalen van de Rooms Katholieke apocriefe boeken. Een belangrijk bezwaar is dat in de NBV het vooral om een doeltaalgerichte vertaling gaat, waarin veel van de grondtekst verloren gaat. Het is meer een parafrase, dan een vertaling. *Het is verboden van het Woord Gods iets toe of iets af te doen Op.22:19 (Ned. Geloofsbelijdenis art. 7)*

Doorgeven

We hebben geen bezwaar tegen het duidelijk vertalen van de Bijbel voor de mensen in onze tijd. Wel tegen de 'dynamische' vertalingen van onze tijd. Als voorbeeld noemen we wat in het februari nummer van *Doorgeven* werd gezegd over inhoud en vorm van de Groot Nieuws Bijbel in de Sango-taal. De docent OT aan de FATEB in Bangui promoveerde onlangs in Leiden.

Hij meent dat de Bijbelvertaling zijn doel mist, als men niet de poëtische

vorm aan de hoorder in de vertaling meegeeft. Gesteld werd dat het boek Genesis de literaire vorm van een 'bundel van verhalen' heeft.

Genesis is echter niet een *verhaal* over de schepping, maar is werkelijk *geschiedenis*.

Men heeft zeker rekening te houden met het genre van de tekst. Is het proza of poëzie? De Statenvertalers hebben echter bewust niet gekozen om een stuk Hebreeuwse poëzie te gaan 'herdichten' in het Nederlands.

We moeten niet zeggen dat wij nu bij het vertalen op een soortgelijke manier 'door de Heilige Geest geleid het *getuigenis* van de apostelen en profeten lezen'. We hebben niet het *getuigenis van mensen*, maar het *Woord van God* ontvangen.

En wij geloven zonder enige twijfel al wat daarin begrepen is, omdat de Heilige Geest getuigenis geeft in onze harten dat zij van God zijn. (Ned. Geloofsbelijdenis art. 5)

Nodig

Al ons vertalen is gebrekkig. Daarom is een vertaling nodig die zo getrouw mogelijk weergeeft, wat de Heilige Geest heeft geschreven. Wij hebben in de Statenvertaling in het Nederlands een betrouwbare vertaling. Wanneer we deze lezen, dan weten we dat we het geïnspireerde Woord van God lezen. Dat kan helaas van de hedendaagse vertalingen niet gezegd worden.

We weten dat er nog vele andere vertalingen nodig zijn. Moeten we ons dan niet veel eer daar op richten!

Alleen al in China leven 850 miljoen inwoners die nimmer de Bijbel in eigen taal gelezen hebben. De woongebieden van hen die de Bijbel nog niet kennen liggen voor 30 % in Afrika, 40 % in Azië, 20 % in Oceanië en slechts voor 5 % in Europa en Amerika.

In het jaar 2000 waren in ongeveer 2000 talen gedeelten vertaald. In 281 talen heeft men een complete Bijbel, in 710 het NT, met 1233 talen is men bezig. Er zijn zeker nog 3500 vertalingen nodig.

Bid en werk

Laten we werken zolang het nog dag is. En laten we hen steunen die zich voor vertaalarbeid, Bijbelverspreiding en -verklaring vaak hun levenlang inzetten.

Laten we bidden als Bogerman op de Synode van Dordrecht: 'Maak onze wil vrij van alle aanklevende boos-

heid, wederspanning en halsstarrigheid. Buig en neig de wil tot die dingen, welke U welgevallig en aangenaam zijn. Wijd en heilig onze begeerten tot Uw gunst, opdat wij niets bedenken, overleggen, willen, verlangen, uitspreken en besluiten dat wat met Uw Woord overeenstemt, U aangenaam en Uw kerk bovenal nuttig is. Ontsteek ons in ijver voor Uw eer, in ijver voor Uw geboden, in ijver voor Uw kostbare waarheid, in ijver voor Uw huis, in ijver voor de vrede en de

eensgezindheid, welke Gij wilt. Laat niet toe, o Vader, dat wij ooit, zelfs een haarbreed, hetzij naar links, hetzij naar rechts, van dat doel zouden worden afgevoerd door enige vleselijke begeerte of door wereldse overwegingen. Geef dat wij altijd mogen bedenken, dat wij bezig zijn voor het aangezicht van U en van Uw heilige engelen.'

ds.M.v.d.Sluys

Voor de Jeugd

Omgang met andersdenkenden

Misschien herken je het probleem; hoe moet je omgaan met andersdenkenden. Je krijgt een spontaan gesprek met iemand in de trein. Je bent verpleegster en een patiënt vraagt jou over het geloof. Je werkt samen met een collega, die jou vraagt wat je in het weekend gedaan hebt. Je zit op een school of een universiteit, waar je jongeren ontmoet die niet geloven in het bestaan van God. Je maakt kennis met het nieuwe buurmeisje, die nog nooit een kerk van binnen heeft gezien. Wij leven toch in zo'n samenleving.

Roeping

We weten allemaal dat het onze roeping is om anderen in aanraking te brengen met Gods Woord. Laten we eerlijk zijn, wat komt er weinig van terecht. We verschuilen ons gauw achter onze eigen onzekerheid. Of we laten het over aan activisten. Toch kun je niet verborgen blijven. Als refo-jongere zul je opvallen, omdat je naar Gods Woord wilt leven. Of is dat teveel gezegd? Ben je soms een kameleonchristen? Iemand die de kleur van zijn omgeving aanneemt, om niet op te vallen? Dan ben je geen visitekaartje voor het christelijk geloof. Je bent geroepen om 'geheel anders' te zijn. Daarmee daag je anderen uit, om jou vragen te stellen over je principes. Gelukkig zijn er jongens en meisjes, die spontaan op durven komen voor de norm van Gods Woord. Dit is geen gemakkelijke zaak. Vaak gaat het gepaard met spot of vijandschap. Toch denk ik dat er in ons land een generatie opgroeit, die weinig of niets meer weten van de bijbel. Daardoor krijg je soms gelegenheden om het één en ander te vertellen over de Bijbel en wat er zondags in de kerk gebeurt.

Aanwijzingen

Zonder volledig te zijn, wil ik je een paar aanwijzingen geven, waar je op letten moet als je in gesprek komt met andersdenkenden.

-Toon oprechte belangstelling voor de persoon. (achtergrond, religieuze gevoelens/ ervaringen, enz.)

-Ga niet boven of tegenover een ander staan, maar naast de ander. (denk aan het gesprek van de Heere Jezus met de Samaritaanse vrouw, Johannes 4)

-We moeten niet de pretentie hebben om alles in één gesprek te kunnen zeggen. Probeer een hoofdgedachte vast te houden: God zoekt de zondaar in Christus te behouden.

-Als je iemand voor de tweede keer spreekt; grijp terug op het eerste gesprek, om daarmee aan te tonen dat je de vorige keer geluisterd hebt.

-Bedenk goed dat jij iemand niet hoeft te overtuigen of te bekeren, dat is het werk van de Heilige Geest. Jouw roeping is om te getuigen. (Door woord en wandel/levensstijl)

-Als je zelf geen zekerheid hebt, mag je best iets daarvan vertellen, als je maar terugvalt op de waarachtigheid van het Woord van God. Jouw geestelijke worsteling moet niet het uitgangspunt zijn, maar Gods Woord.

Tenslotte

Overdenk eens het woord van de Heere Jezus uit Mattheus 10:32,33 ' Een iegelijk dan die Mij belijden zal voor de mensen, dien zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is, maar zo wie Mij verloochend zal hebben voor de mensen, dien zal Ik ook verloochenen voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.'

Ontvang de hartelijke groeten van jul-lie vriend,

Ds. K. Visser

Kom over en Help

Kom Over En Help start nieuwe actie voor lectuur

Onder het motto 'Vul de boekenplank van oud en jong in Oost-Europa' start stichting Kom Over En Help uit Nijkerk een nieuwe lectuuractie. Volgens de organisatie zijn goede christelijke boeken in Oost-Europa nog steeds een luxe. Kerkleiders in Oost-Europa doen iedere keer weer een beroep op de organisatie om meer studiemateriaal voor predikanten en gemeenteleden, kinder- en jeugdboeken. De stichting heeft daarom twee pakketten samengesteld. Eén voor kinderen en jongeren en één voor ouderen in Oost-Europa.

Verschillende talen

Het jeugdpakket bestaat uit een zestal boeken van de bekende Engelse schrijver Ramsbottom. Met name voor kinderen en jongeren is in veel Oost-Europese talen nauwelijks verantwoorde lectuur voorhanden. Het ouderenpakket (8 verschillende boeken) bestaat onder andere uit 'Groot Bijbels Dagboek' van Van Wijk, 'Het Christelijk leven' van S.B. Ferguson, 'De Dordtse Leerregels', 'De Geloofsbelijdenis van La Rochelle' en het ouderlingenboekje van Denes Fülöp. De meeste boeken worden in de loop van dit jaar gedrukt en verspreid. Het jeugdpakket wordt zowel in het Roemeens als in het Russisch uitgegeven. Het ouderenpakket verschijnt gedeeltelijk in het Hongaars en gedeeltelijk in het Russisch en Oekraïens. Volgens Betty Krooneman, algemeen secretaris van de stichting, blijkt het iedere keer weer moeilijk voldoende fondsen te werven voor deze projecten. "Mensen geven veel eerder voor bijvoorbeeld winterhulp, dan voor goede lectuur. Ik denk dat het ook moeilijk is om het ons voor te stellen wat het betekent als je nauwelijks goede boeken hebt, terwijl er wel heel veel pulp op de Oost-Europese markt verschijnt. We hopen dan ook met deze actie het lectuurproject wat dichterbij de mensen te brengen." In totaal heeft de stichting voor jaar ruim 200.000 gulden voor het lectuurprogramma op de begroting staan.

Speciale actie

Ook is de Nijkerkse stichting bezig met de vertaling uit het Hongaars van het boek "In banden en gevangenis". Het is de bedoeling dat deze uitgave

komende zomer op de Nederlandse markt verschijnt. Het gaat om herinneringen van 19 Roemeense christenen die in 1958 vanwege hun geloof werden opgepakt en veroordeeld tot zware gevangenisstraffen. Onder hen de in Nederland bekende Ds. F. Visky uit het Roemeense Oradea. Het boek zal te koop worden aangeboden, waarbij de opbrengst bestemd wordt voor het leatuurproject. Mensen die nu een

jeugd- en een ouderenvakket voor hun rekening nemen, krijgen te zijner tijd het boek gratis toegestuurd.

LCJ

DORDRECHT – Het bestuur van het Christelijke Gereformeerde Landelijk Contact Jeugdverenigingen (LCJ) heeft donderdag 15 februari in haar bestuursvergadering Peter van den Dool benoemd tot tweede fulltime jeugdwerkadviser.

Peter van den Dool (24) woont in Noordeloos en is momenteel werkzaam in het onderwijs. Hij kent het LCJ van binnenuit en zal DV in het voorjaar beginnen met zijn werk voor het LCJ. Het LCJ is in 1984 opgericht als jongerenorganisatie en telt 159 aangesloten Christelijke Gereformeerde jeugdverenigingen.

Het bestuur is dankbaar dat door deze benoeming de ontstane vacature ver-

vuld kon worden. In juli 2000 werd Piet Versluis, jeugdwerkadviser van het LCJ, vermist tijdens zijn vakantie in Oostenrijk. Voor het LCJ betekent dit een groot gemis. Iemand die persoonlijk op het leven van de jongeren betrokken was en vanuit die gedrevenheid het werk deed, moest zij missen.

Enkele dagen voor de vermissing van Versluis was juist Maarten van Middelkoop als jeugdwerkadviser in dienst getreden bij het LCJ. Door de grote inzet van de vrijwilligers hoefden geen zaken afgestoten te worden en konden zelfs nieuwe ideeën worden uitgewerkt.

Door de inzet van twee jonge en gedreven jeugdwerkadvisers hoopt het LCJ dienstbaar te mogen zijn aan de ontwikkeling van het jeugdwerk binnen onze kerken. Het diepste verlangen is dat de Heilige Geest midden en activiteiten wil gebruiken om te werken in harten van jongeren en hen zo aan Christus zal verbinden.

**Bijbels in
Statenvertaling**

GBS

Bijbelsealbums met plaatjes voor kinderen

Acht albums voor kinderen met korte verhalen over bijbelse onderwerpen. Bij elk album hoort een set met veertig plaatjes om zelf in te plakken. Zeer geschikt voor gebruik thuis, op school en zondagsschool en als geschenk voor kinderen. Formaat albums 15 x 21 cm, gebonden in stevige omslag. Formaat plaatjes 10 x 14 cm, uitgevoerd in kleuren-druk.

Elk album met plaatjes is apart leverbaar.

- 0 Vanaf de schepping tot de list der Gibeonieten
- 1 Richteren, koningen en profeten
- 2 Nieuwe Testament 1
- 3 Nieuwe Testament 2
- A Wonen, werken en eredienst van Israël
- B Bloemen en planten in Israël
- C Dieren in de Bijbel
- D Voorwerpen in de Bijbel

Prijs per album met plaatjes: slechts **£10,90**
(bestellingen boven £15,- portvrij)

Ook verkrijgbaar in de boekhandel.
Een uitgebreide kleurenfolder
wordt u op verzoek
toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting
Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel.: (0345) 610 155

Christelijke
boeken & muziek

't Boekendal
Winkelcentrum Urkerhard
Nagel 48, 8321 RG Urk
Tel: 0527 - 682110 Fax 0527 - 688668

Boeken & Bijbels CD's en Bladmuziek Schoolartikelen Kadoartikelen Kopieerservice Wenskaarten

Verzending door heel Nederland

Stichting Bureau Kraam & Gezinshulp. omdat zorg meer is dan geholpen worden.....

Wat bedoelen we met: de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt?

Wij bieden u principieel verantwoorde Kraamzorg en Thuiszorg indien u niet verzekerd bent tegen ziektekosten, maar ook als u verantwoorde zorg op maat wenst. Kraamzorg en Thuiszorg waarbij u bepaalt hoe (lang) u geholpen wilt worden. Bij de BKG staat het gezin centraal en dat betekent meer dan standaard hulpverlening. Helpende handen zijn belangrijk, maar principieel verantwoorde zorg voor uzelf en uw gezin is de basis voor een goed herstel.

Onze verzorgenden zijn Rijksgediplomeerd en werken via bemiddeling van de Stichting BKG in gezinnen met een reformatisch kerkelijke achtergrond door geheel Nederland.

Neem voor vrijblijvende informatie eens contact op om de mogelijkheden te bespreken, wij zeggen niet snel "neen", (echter wel als er in uw gezin tv aanwezig is.)

U kunt ons bereiken door contact op te nemen met :

Onze centrale inlichtingen en inschrijftelefoon voor kraamzorg: 078-6815786. Bij voorkeur tijdens werkdagen tussen 14.00.uur en 17.00.uur. Lukt u dit niet spreekt u dan onze telefoonbeantwoorder in en wij nemen contact met u op. Voor thuiszorg kunt u contact opnemen met 0180-682219. (bij voorkeur in de ochtend)

We zenden u graag een BKG informatiepakket toe.

BKG

BKG de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt